

ת"פ 50036/03/13 - מדינת ישראל נגד ו' ב'

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 50036-03-13 מדינת ישראל נ' ב'
בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
ו' ב'

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עוה"ד תמיר גינדין ועליזה שירן

ב"כ הנאשם: עו"ד פאולינה סורין

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות הבאות:

באישום הראשון-

א. **תקיפה בנסיבות מחמירות** (תקיפת בת זוג), לפי סעיף 382(ב)(1) וסעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

ב. **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק.

באישום השלישי-

א. **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן באישום הראשון, הנאשם והמתלוננת הינם בני זוג נשואים. בתאריך 27.3.13, בשעה 14:00 לערך, שבה הנאשמת לביתה מהעבודה. במהלך יכוח שהתגלע בינה לבין הנאשם, הוא **אמר לה כי יהרוג אותה ויקרע אותה**. בהמשך היום עזבה הנאשמת את הבית וחזרה בשעה 20:00 לערך. הנאשם המשיך לצעוק עליה ולגדף אותה. ניגש לעברה, **תפס את ידה והצמידה לסכין שאחז בידו. בהמשך, קירב את הסכין לבטנו ואמר לה "מה את מפחדת להרוג אותי, אני כן אהרוג אותך ואני אדקור אותך יותר מהר"**. המתלוננת ניסתה להתקשר לבנם ולהזעיק עזרה, אולם הנאשם הוציא את הטלפון בכוח מידה, **משך בשערה והיכה אותה בעורפה**. המתלוננת ברחו אל חדר המדרגות והזעיקה את בתה, אשר הזעיקה את המשטרה.

על פי המתואר באישום השלישי, כחודש עובר ליום 28.3.13, בבית, במהלך יכוח בין הנאשם למתלוננת, הצמיד הנאשם את ידו למצחה בצורה המדמה אקדח באמרו, "**את רוצה שני כדורים?**".

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן. הנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן ובכפוף לתסקיר חיובי, המאשימה תעתור לשישה חודשי מאסר בפועל, אשר ניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה והתחייבות. ההגנה תטען באופן חופשי לעונש.

תסקיר שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם נערכו שלושה תסקירים. מתסקיר מיום 6.1.14 עולה כי הנאשם כבן 55, עלה ארצה בשנת 1999, נשוי ואב לשני ילדים בוגרים. נעדר עבר פלילי. סובל מבעיית התמכרות לאלכוהול. טרם מעצרו עבד בחברת אבטחה. הנאשם תיאר את מערכת היחסים עם שני ילדיו כטובה. ציין כי הקשר הזוגי בינו לבין המתלוננת, אשר נישאו בשנת 1978, הינו קרוב ותומך. בארץ מוצאו סיים הנאשם 10 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא, למד ועסק בתחום הבנייה. כאשר עלה ארצה עבד כשלוש שנים באבטחה ונשא נשק במסגרת עבודתו עד למעצרו. לדבריו, החל לשתות מגיל צעיר, אך בעת עלייתו ארצה הפסיק לשתות בשל עבודתו. בשלוש השנים האחרונות חלה נסיגה במצבו והוא שב לשתיה. בתאריך 13.6.13 שולב בהליך טיפולי בקהילה הטיפולית "הדרך", אשר נמשך ארבעה חודשים. מהגורמים המטפלים נמסר כי הנאשם עבר תהליך של שינוי, ויחסו לבעיית השתייה השתנה. הבין את החומרה שבהתמכרות לאלכוהול והשלכותיה. החל בתהליך זיהוי המניעים אשר עמדו ברקע לצריכת האלכוהול, והתחבר לחלקים האלימים שבהתנהגותו. ניתנה המלצה להמשך טיפול אמבולטורי במסגרת עמותת "אפשר" המטפלת בנפגעי אלכוהול והימורים.

הנאשם הביע חרטה וצער על פגיעתו במתלוננת. מודע להתמכרותו לאלכוהול, ולקשר שבין צריכת האלכוהול לבין התנהגותו האלימה. ציין כי הטיפול הוביל לשינוי בהתנהגותו. משיחה עם המתלוננת עולה כי התנהגותו האלימה נבעה מכך שהיה שרוי בגילופין, ושללה אלימות קודמת מצדו. כמו כן, הבחינה בשינוי שחל בנאשם בעקבות ההליך הטיפולי, והביעה את רצונה בביטול צו ההרחקה ובחזרתו לעבודה. הוסיפה כי איננה חוששת ממנו עוד, וכי מעוניינת שימשיך בטיפול ובשיקום יחסיהם הזוגיים. שירות המבחן המליץ על השתלבות הנאשם בהליך טיפולי בעמותת "אפשר" וחזרתו לעבודה.

5. על-פי התסקיר מיום 6.3.14, הנאשם השתלב בהליך טיפולי בעמותת "אפשר" שנמשך חודשיים, אינו זקוק עוד לטיפול בתחום האלכוהול, אלא עליו להשקיע כוחותיו בשיקום תחומי חייו השונים, ובטיפול בתחום האלימות במשפחה. המתלוננת הרבתה לבקרו, ולדבריה הם שיקמו את יחסיהם הזוגיים והיא מעוניינת בשיקום הנאשם. שירות המבחן המליץ על הסרת התנאים הגבילים כנדבך נוסף בתהליך השיקומי שעבר הנאשם. הוא נקי משתיית אלכוהול, וחלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות דומות. עם זאת, הומלץ על שילובו בטיפול נוסף למניעת אלימות וליווי בתהליך השבתו הביתה.

6. על-פי התסקיר מיום 10.4.14, הנאשם נמנע מהשתלבותו בטיפול למניעת אלימות. לשיטתו, התנהגותו האלימה נבעה משתיית האלכוהול. להערכת שירות המבחן בבחינת גורמי סיכון, ניכר כי קיימים דפוסי חשיבה נוקשים, כאשר הנאשם מסרב לתפוס עצמו כבעל דפוסי אלימים ולהתחייב להליך טיפולי בתחום זה. לצד זאת, כגורמי סיכוי לשיקום נבחנו, בין היתר, תפקודו היציב לאורך השנים במסגרות שונות, ההליך הטיפולי אותו עבר, התמיכה המשפחתית, לקיחת אחריות לביצוע העבירות ולהתנהגות האלימה, יכולת לבטא אמפתיה כלפי המתלוננת והבעת חרטה. לפיכך, הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד פחת באופן משמעותי, כאשר השתלבות בטיפול עשויה להוביל להפחתה נוספת. להערכת שירות המבחן, ביצוע עבודות שירות עלול להוביל לרגסיה במצבו של הנאשם, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה שיקומית, ואף עלול להכביד עוד יותר על המערכת המשפחתית. לפיכך, הומלץ על ענישה מוחשית וחינוכית של צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, מאסר מותנה וצו מבחן.

טיעוני הצדדים

7. לטענת ב"כ המאשימה, עוה"ד תמיר גינדין ורחל אוליביה תמם, הנאשם, יליד 1957, הודה והורשע בכתב האישום המתוקן. מדובר על עבירות חמורות, ולכן יש להטיל ענישה ברף הגבוה של הסדר הטיעון, אשר מהווה את האיזון הראוי הן מבחינת שיקום הנאשם, והן מבחינת הרתעתו. המלצת שירות המבחן אינה מאוזנת, ואין בה התייחסות לשיקולי גמול והרתעה ולאינטרס הציבורי. מן התסקיר עולה כי לא די בטיפול למניעת צריכת אלכוהול, וכי יש צורך בטיפול למניעת אלימות. ברם הנאשם סרב לקחת חלק בהליך זה, ולנוכח העדר שיתוף פעולה הרי שאין משמעות לצו מבחן. המאשימה עתרה לעונש מאסר בפועל ל- 6 חודשים, לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות.

8. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד פאולינה סורין, הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב אישום אשר תוקן לקולא. נעדר עבר פלילי וחומרת העבירות שאותן ביצע היא ברף הנמוך. בעניינו של הנאשם התקבלו תסקירים חיוביים, הוא עבר תהליכים טיפוליים וחל שיפור במצבו. הנאשם שהה במעצר מלא, וכן במעצר בית לתקופה ממושכת. המתלוננת מעוניינת בהשבתו הביתה ולדבריה, הוא עבר שינוי משמעותי. שירות המבחן המליץ על הימנעות מעבודות שירות לנוכח ההשלכות. לפיכך, במקרה זה ניתן לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, ולקבל את המלצת שירות המבחן, ואף להסתפק במאסר על תנאי.

9. לטענת המתלוננת, הנאשם עבר טיפול וכעת מתנהג כאדם חדש. מעוניינת בשיקום את יחסיהם ומבקשת להתחשב בנאשם בעת קביעת העונש.

10. הנאשם הביע חרטה על מעשיו.

דיון

11. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

12. במקרה דנן כתב האישום מתאר שני אירועים נפרדים, ומכאן שיש לקבוע שני מתחמים של עונש הולם.

קביעת מתחם העונש ההולם

13. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

14. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע על ידי ביצוע עבירת התקיפה בנסיבות מחמירות הינו זכותו של כל אדם לשמירה על בטחונו האישי ועל גופו, ובפרט זכותה של אישה להיות מוגנת מפני אלימות בן זוגה. הערך שנפגע על ידי ביצוע עבירת האיומים הינו הזכות לשלוות נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט.

15. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי נגרמה פגיעה ממשית בערך המוגן. החומרה במעשי הנאשם קיימת בכך שאיים על המתלוננת בעודו אוחז בסכין. הנאשם תפס את ידה של המתלוננת והצמיד אותה לסכין שאותה אחז בידו. בהמשך, קירב את הסכין לבטנו שלו, ואיים להרוג אותה. לאחר מכן, משך את המתלוננת בשיערה והכה אותה בעורפה.

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, כמפורט להלן:

- א. ברע"פ 7951/10 **ניב נ' מדינת ישראל** (2.11.10), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בהתאם להודאתו בעבירות של תקיפת בת זוג ואיומים. הנאשם איים על המתלוננת, סטר לה בפניה ולאחר מכן, נטל סכין והצמידה לצווארה ואיים כי יהרגה. בהמשך, רדף אחיה כשהסכין בידו. הוא נידון ל- 10 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- ב. ברע"פ 3629/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (5.10.08), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בביצוע חמש עבירות של תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות, וכן בשתי עבירות איומים. נידון לעונש מאסר בפועל של 9 חודשים ועונשים נלווים.
- ג. ברע"פ 1826/11 **אהרון נ' מדינת ישראל** (8.3.11), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ואיומים. הנאשם דחף את המתלוננת מן החלון והפילה ארצה, אחז סכין ואיים לפגוע במתלוננת ובעצמו. נידון ל- 9 חודשי מאסר בפועל. לנאשם עבר פלילי.
- ד. בת"פ (פ"ת) 4628-01-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (9.4.13), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של איומים, תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 379 ו- 382(ב)(1) לחוק העונשין ועוד. הנאשם איים לפגוע במתלוננת במספר הזדמנויות, ואף הצמיד סכין לגרונו, סתם את פיה ואיים על בנו כי ירצח את המתלוננת. נידון ל- 9 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. לנאשם עבר פלילי משמעותי.
- ה. בת"פ (פ"ת) 55150-09-12 **מדינת ישראל נ' ר' ג'** (20.11.13), הורשע נאשם לפי הודאתו בביצוע עבירות של איומים ותקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות. הנאשם, בין היתר, איים על המתלוננת, השליך לעברה טלפון, משך בשערותיה, חנקה, נטל סכין, איים לפגוע בעצמו וחתך את ידו. נידון ל- 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים. לנאשם עבר פלילי נקי.
- ו. בת"פ (כ"ס) 23034-05-11 **מדינת ישראל נ' אדרי** (9.10.13), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של איומים, תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות ועוד. הנאשם משך בשערה של המתלוננת, זרק לעברה טלפון, איים עליה ועוד. נידון ל- 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים.
- ז. בת"פ (פ"ת) 50705-11-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.5.13), הורשע נאשם לפי הודאתו, בביצוע עבירות של תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות ובאיומים. הנאשם גידף את המתלוננת, צעק והשתולל כאשר היה שרוי בגילופין. כמו כן, איים על המתלוננת והיכה את אוזנה באומרו כי הוא רוצה לראותה מתה. נידון לשישה חודשי מאסר על תנאי, לצד עונשים נלווים. בית המשפט התחשב בהליך השיקומי אותו עבר הנאשם.
- ח. בת"פ (פ"ת) 16749-11-08 **מדינת ישראל נ' ע' ז' כ'** (6.5.13), הודה נאשם בביצוע עבירות של איומים ותקיפת בת זוג. הנאשם איים על המתלוננת כי יעקור את עיניה, יגרום לה לעזוב את הבית וייקח את ילדיה. כמו כן, תקף את המתלוננת על ידי כך שהפילה ארצה ובעט בה. הנאשם נעדר עבר פלילי. ההליך המשפטי הסתיים באי הרשעת הנאשם בדיון, ונגזר עליו צו של"צ בהיקף של 360 שעות לצד פיצוי.

17. במסגרת ה**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

- א. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; באישום הראשון, הנאשם אחז בסכין, תפס את ידה של המתלוננת והצמיד אותה לסכין שאותה אחז בידו. לאחר מכן קרב את הסכין לבטנו, ואיים על המתלוננת. השימוש בסכין, גם אם לא נעשה במטרה לפגוע במתלוננת, היה עלול להוביל לפגיעה קשה במתלוננת.
- ב. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; הנאשם ביצע את העבירות כאשר היה שרוי בגילופין, ונראה שקיים קשר בין שתיית האלכוהול על-ידי הנאשם לבין התנהגותו האלימה.

18. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** לאישום הראשון הינו החל מעבודות שירות ברף נמוך ועד 12 חודשי מאסר בפועל. מתחם העונש ההולם לאישום השלישי הינו החל ממאסר על תנאי, וכלה ב- 7 חודשי מאסר בפועל.

סוגיית הסטייה מן המתחם

19. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא. **שיקול ההגנה על שלום הציבור** אינו מצדיק חריגה מן המתחם. **השיקול השיקומי** הינו בעל משקל, אך לא עד כדי חריגה מן המתחם. הנאשם שולב בשני הליכים טיפוליים, ונגמל מהתמכרותו לאלכוהול. כמו כן, חל שיפור ניכר בהתנהגותו של הנאשם, ואף המתלוננת מעוניינת בשיקומו ובהשבתו למוטב. עם זאת, הנאשם לא גילה נכונות להשתלב בהליך טיפולי בנושא אלימות במשפחה (במובחן מטיפול בנושא האלכוהול), חרף ניסיונות שירות המבחן לשלבו בטיפול כאמור.

גזירת העונש המתאים לנאשם

20. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב ב**נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

- א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו**; מובן כי הטלת עונש מאסר ולו בדרך של עבודות שירות תפגע בנאשם, ובעבודתו.
- ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם**; מובן כי הטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות תפגע אף במשפחת הנאשם, ובעקיפין במתלוננת, לנוכח מצבה הכלכלי של המשפחה.
- ג. **הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו**; הנאשם שהה כחודשיים וחצי במעצר, וכן תקופה ממושכת במעצר בית.
- ד. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב**; הנאשם נטל באחריות מלאה על מעשיו, השתלב בשני הליכים טיפוליים, נגמל מהתמכרותו לאלכוהול והחל בדרך חדשה.
- ה. **נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה**; הנאשם סבל מהתמכרות לאלכוהול אשר הובילה אותו לביצוע העבירות.
- ו. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו**; הנאשם נעדר עבר פלילי.
- ז. שיקול נוסף שיש ליתן לו משקל משמעותי הינו **עמדת המתלוננת**, אשר ביקשה להתחשב

בנאשם ומעוניינת בשיקום יחסייהם.

21. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים** בגדרו של המתחם, וזאת כדי להרתיע מהפגנת אלימות מילולית ופיסית בכלל, וכלפי נשים בפרט.

22. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וצו מבחן. אני ער להמלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של של"צ, ואולם סבורני כי לאור מעמד הבכורה של עקרון ההלימה, לא יהיה בעונש של של"צ כדי לאזן כראוי בין שיקולי הענישה. ברם, לנוכח תקופת המעצר הממושכת שבה שהה הנאשם, ובמכלול השיקולים דלעיל, סבורני כי מן הראוי לנכות את ימי מעצרו מתקופת עבודות השירות שתיגזר עליו.

סוף דבר

23. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **5 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות**, בניכוי ימי מעצרו 28.3.13-16.6.13. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה במרכז יום לקשיש בפתח תקווה. תחילת עבודות השירות ביום 7.8.14.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות כלפי בת זוג, לרבות עבירת אלימות אשר תופנה כלפי בת זוג.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, א' תמוז תשע"ד, 29 יוני 2014, במעמד הצדדים.